

Universitätsbibliothek Paderborn

Ivdex Magistratvs Senator

Zype, Franciscus van der

Antverpiæ, 1633

Cap. XXIV. De Neutralitate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14280

C A P V T   XXIV.

De Neutralitate.

1. **N**ter eos qui bellō medij sunt & neutrarum partium studijs addicti, numerantur apud nos ijs, qui fines, rura, villas, atque oppida muris non cincta habitant, quō vtriusque exercitus milites excūrrunt innoxij; cūm enim pars neutra ab alterius iniurijs sic habitantes tutari possit, ipsi vtrique tributum soluunt: quo velut vtriusque subditos se profitentur, seu velut perpetuum lycrum in menses persoluunt: quo vtriusque hostilitatem vitent. sed ferē pro lytro accipitur ab ijs, qui territorij sui metropolim respiciunt, quam hostis possidet: vestigia ab ijs, quorum metropolis in ditione est, & potestate accipientis. & ferē eō in ius vocantur. quamquam vtriusque partis imperijs parere debeant. & hæc ratio magis hīc post Indicias, quam ante eas usurpatae sūt. quod in harum pactione conuentum esset, vt pagi, vicique ciuitatem sequerentur à qua dependerent. quæ agendi ratio postquam ea pacta desierunt, usurpata est magis, quam lege aliquā seu pacto obsignatio inducta.

2. Successit post Indacias his locis aliud beneficium, vt prædia *Vbi quid de in huiusmodi pagis sita à fiscali vindicta eximantur. quamuis eos fisco.* domini cuiuscumque qualitatis apud hostes sint. ipsi porrò eorum locorum incolæ hæredes esse, & scribere hæredes possunt apud nos simul & hostes, nobiscum conuersari, & cum hoste, hostilia loca visere, & nostra extra reatum est.

3. Sub ea tamen semper cautione ne quis quippiam faciat, prodat, *Ne quid ab consulat quod hosti commodet; nobis incommodet. quod re aut hī tamen proposito hostile videatur.* quale non interpretantur si frumentum, annonam in urbem suam quisque vehat, & vicissim quæ sibi necessaria sunt ipsi comparet. In obsecram tamen urbem nihil permisum inuehere, neque in exercitum obsidentem. quod hoc ad vim inferendam, vel pellendam proficiat. quæ res magno stetit Regi, cūm nuper Bredam consideret, & nouem horarum spatijs à proxima urbe abesset exercitus, neque ulli inter-mediorum locorum incolæ quippiam liceret in exercitum subuehere, nisi posterā nocte lares suos Vulcano sacratos videre vellet. Id enim omne hostile habebatur, quod exercitui Regio commodaret: vt *apud Liu. T. Quintius; Quibus enim rebus amicitia violatur? nempe bis maximè duabus, si socios meos pro hostibus habeas, si hostibus te coniungas.* & apud *Demo-*

Demosthenem : *Qui ea facit, & machinatur, quibus ego capi possum, etiam si nec feriat, nec iaculum emittat, hostis mihi est.*

Extra expeditionem si miles committet, incolæ ea utriusque exhibere tenentur, quæ alibi iure exiguntur extra apparatus bellici : parent enim Imperij utriusque, quo nomine ab eis differunt qui sub ditione neutrius sunt. nam hi cum pacati sunt, nihil tribuunt nisi pretio soluto. sic Moyses promisit Idumæo, *Non ibimus per agros, nec per vineas; non bibemus aquas de puteis tuis: sed grademur viam* Quod non faciunt non subditus; *publicam: dabimus quod iustum est, nulla erit in pretio difficultas, tantum temeriter transeamus.* transitum qui petit, innoxium præstare debet. vtriq. militi neussaria suppedient, vt Deacyllides apud Xenophontem, ita vt nullo detimento socij afficerentur. Sulla apud Velleium cum quiete, cum singulari cura frugum, agrorum, urbium, hominum: Pompeius apud Tullium, vt non modò manus tanti exercitus, sed nec vestigium cuiquam pacato no-cuisse diceretur. Germanicus *apud Frontinum.* cum in finibus Vbiorum castella poneret, pro fructibus eorum locorum, quæ vallo comprehendebat, pretium lolui iusserit. quin Gothi, Hunni, Alani, qui Theodosio merebant, *apud Panegyrist.* vt nullus tumultus, nulla confusio, nulla direptio à barbaris esset. Aberant hæc ab illis barbaris : quis neget abesse posse à milite nostro, si fuerint ipsi, & qui ducunt illos, illis duobus similes? Si fieri hæc possint, neque fiant; sed protincialibus socijsque damna ducum negligentia, fraudatis stipendijs inferuntur, quot illi capitibus, si non legis Aquiliæ, quam solutos se putant, damnabuntur ad restauranda damna lege æternâ, quæ nullos non stringit?

Igitur ijs, qui bello medijs sunt, competit utriusque ea officia præstare, quæ humanitatis sunt, neutri ullum quod bellico apparatu seruiat; transitum utriusque dare, annonam vendere, neutri obsecro, Non quidpiam quod ad bellicum apparatum pertineat; aut obsidenti ullatenus prodesse:

CAPVT XXV:

De Pace.

AB Inducijs, si quam fieri potest, ad pacem eundum est. *Suscipient montes pacem, & colles iustitiam.* peccare diximus qui im-placabiles bellum animos gerunt, adeoque qui, cum æquas pacis conditiones obtinere possint, bellum malunt. quod ob id ex iusto fit iniquum. nihil est vel in decernendo, vel in gerendo, vel in finiendo bello, quod ad iustitiae libripendem non pertineat. si quod debeatur repetenti negatur, bellum iustum est; si cum quod debetur offer-